

ปันทุนเป็นวรรณกรรม  
ของมวลชนที่แพร่หลายและได้  
รับความนิยมมากที่สุด มีสำ  
เนียงมลาญกลาง และสำเนียงมลาญ  
พื้นเมืองของจังหวัดชายแดนภาค  
ใต้ของไทย ปันทุนมีความหมายที่  
เต็มไปด้วยความเปรียบเทียบ

สุภาษิต คำพังเพย ถำนวนโวหาร  
อย่าสอยผลมะเฟือง  
ต้นมะเฟืองมดแดงมาก  
ดีจริงได้เมียปากแห้ง

ถ้าเธอโกรธหัวเราะเหมือนกัน

# ปันทุน

โดย เจษมะ เบ็ญญา



“ปันทุน” (หรือ “ปาดง” ตามสำเนียง  
พื้นเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้) เป็นคำ  
ประพันธ์เก่าแก่ประเภทหนึ่งของชาวมลายูเชื้อ  
อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และชาวมุสลิมในจังหวัด  
ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย “ปันทุน”  
เป็นวรรณกรรมของมวลชนที่แพร่หลายและ  
ได้รับความนิยมมาก คำประพันธ์แบบเก่า  
(puisi lama) ของมลายูนั้น นอกจากปันทุนแล้วยัง  
มีคำประพันธ์ชนิดอื่น ๆ เช่น ซาอีร์ ซูรินดัม  
ซาลีกา นาซิม ฯลฯ ปันทุนเป็นวรรณกรรม  
ของมวลชนที่แพร่หลายและได้รับความนิยม  
มากที่สุด มีสำเนียงมลาญกลาง และสำเนียง  
มลาญพื้นเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ  
ไทย ปันทุนมีความหมายที่เต็มไปด้วยความ  
เปรียบเทียบ สุภาษิต คำพังเพย ถำนวนโวหาร  
แม้แต่กลอนอาคมก็ใช้แบบปันทุนอยู่ในน้อย

ซึ่งคนต่างชาติที่ไม่รู้จักชื่อของชาวมลายูและ  
รู้ภาษามลายูแบบกระท่อนกระแท่นจะเข้าใจ  
อีกซึ่งได้ยาก

## ชนิดของปันทุน

ปันทุนแบ่งได้ 5 ชนิด คือ

1. ปันทุนสองวรรค (Pantun dua kerat)
2. ปันทุนสี่วรรค (Pantun empat kerat)
3. ปันทุนหกวรรค (Pantun enam kerat)
4. ปันทุนแปดวรรค (Pantun delapan kerat)
5. ปันทุนต่อเนื่อง (Pantun berkait)

ปรกติวรรคของปันทุนแต่ละชนิด  
นั้น จะประกอบด้วยคำ 4-6 คำ และ

มักจะมี 8-12 พยางค์ แต่บางทีคำและ  
พยางค์จะมีมากหรือน้อยกว่านี้ ความ  
สวยงามและความไพเราะเพราะพริ้ง  
ของปันทุน ขึ้นอยู่กับการสัมผัสของ  
พยางค์ท้ายวรรคของแต่ละวรรค

1. ปันทุนสองวรรค วรรคแรก  
เรียกว่า “ปิมบายัง มักซุด” วรรคที่สอง  
เรียกว่า “มักซุด” วรรคแรกจะกล่าวถึง  
สิ่งแวดล้อม วรรคที่สองเป็นหัวใจของ  
ปันทุน ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับวรรคแรก  
เลย เช่น

## บทปันทุน

Satu dua tiga empat,  
Rajin belajar lekas dapat.

## สำเนียงมลาญกลาง

ซาตุ ดูวา ตีมา อิมปีด  
ราจิน บลาฉาร ลักส คาปีด



### สำเนียงมลายูพื้นเมือง

ซาตู ควอ ตีมอ ปะ  
ราเน็ง บลาณา ลกะฮ์ ดาปะ

#### 2. ปันตุนสี่วรรค เป็นปันตุนที่

ได้รับความนิยมและแพร่หลายที่สุดจนถึงปัจจุบันนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค มีสัมผัสดังนี้ พยางค์ท้ายวรรคแรกจะสัมผัสกับพยางค์ท้ายวรรคที่สาม และพยางค์ท้ายวรรคที่สองจะสัมผัสกับพยางค์ท้ายของวรรคที่สี่ (สัมผัสแบบ ABAB) สองวรรคแรกเรียกว่า “ปิมบายัง มักซุด” และสองวรรคหลังเรียกว่า “มักซุด” สองวรรคแรกจะกล่าวถึงสิ่งแวดล้อม หัวใจของปันตุนนั้นอยู่ที่สองวรรคหลัง ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับสองวรรคแรกเลย เช่น

#### บทปันตุน

Kalau ada jarum patah,  
Jangan simpan dalam peti,  
Kalau ada silap dan salah,  
Jangan simpan dalam hati.

#### สำเนียงมลายูกลาง

กาเลา อาดา ฆารุม ปาตะฮ์  
ฆางัน ซิมปัน ดาลัม ปตี  
กาเลา อาดา ซิลัป คัน ซาละฮ์  
ฆางัน ซิมปัน ดาลัม ฮาตี

#### สำเนียงมลายูพื้นเมือง

กาตู อาดอ ฆารัง ปาเดาะฮ์  
ฆาแกง ซึเป้ ดาแล ปตี  
กาตู อาดอ ซึละ แด ซาเลาะฮ์  
ฆาแกง ซึเป้ ดาแล ฮาตี

#### 3. ปันตุนหกวรรค มีสัมผัสดังนี้

นี้ พยางค์สุดท้ายของวรรคแรกจะสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่สี่ พยางค์สุดท้ายของวรรคที่สองจะสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ห้า และพยางค์สุดท้ายของวรรคที่สามจะสัมผัสกับพยางค์ท้ายของวรรคที่หก

สามวรรคแรกเรียกว่า “ปิมบายัง มักซุด” และสามวรรคหลังเรียกว่า “มักซุด” ซึ่งเป็นหัวใจของปันตุน เช่น

#### บทปันตุน

Apa diharap padi seberang,  
Entah berderai entah tidak,  
Entah dimakan pipit melayang,  
Apa diharap kekasih orang,  
Entah bercerai entahkan tidak,  
Entah makin bertambah sayang.

#### สำเนียงมลายูกลาง

อาปา ดีฮารัป ปาดี ซบือรัง  
อินตะฮ์ เบอรรุย อินตะฮ์ ตีตะ  
อินตะฮ์ ดีมากัน ปิปิต มลายัง  
อาปา ดีฮารัป กกาซึฮ์ ออรัง  
อินตะฮ์ เบอรรุย อินตะฮ์กัน ตีตะ  
อินตะฮ์ มากัน เบอรรุย-คัมบะฮ์ ซาฮัง

#### สำเนียงมลายูพื้นเมือง

อาปอ ดีฮารัป ปาดี ซบือแร  
เตาะฮ์ บือ'รา เตาะฮ์ เตาะ  
เตาะฮ์ ดีมาแก ปีปะ มลาเย  
อาปอ ดีฮาระ กกาเซฮ์ ออเร  
เตาะฮ์ จือ'รา เตาะฮ์ เตาะ  
เตาะฮ์ มาแก็ง บดามะฮ์ ซาเย

4. ปันตุนแปดวรรค สี่วรรคแรกเรียกว่า “ปิมบายัง มักซุด” และสี่วรรคหลังเรียกว่า “มักซุด” ซึ่งเป็นหัวใจของปันตุน มีสัมผัสดังนี้ พยางค์ท้ายของวรรคที่หนึ่ง สอง สาม และสี่ จะสัมผัสกับพยางค์ท้ายของวรรคที่ห้า หก เจ็ด และแปด ตามลำดับ เช่น

#### บทปันตุน

Permata jatuh ke rumput,  
Jatuh ke rumput terus hilang,  
Niat di hati hendak bertunang,  
Tapi duit belum ada,  
Dari mata tidaklah luput,  
Di hati tak mahu hilang,  
Siang menjadi angan-angan,  
Malam menjadi mimpi pula.

### สำเนียงมลายูกลาง

เปอรรุมาดา ฆาคุฮ์ กือ รุมปุต  
ฆาคุฮ์ กือ รุมปุต ครุส ฮีลัง  
เนียด ดี ฮาตี ฮินคะ เบอรรุยง  
คาปี ควิต บลุม อาดา  
ดาฮี มาตา ตีตะสะฮ์ ลูปุต  
ดี ฮาตี คะ มาฮู ฮีลัง  
ซึฮัง มินฆาตี อางัน-อางัน  
ฆาลัม มินฆาตี มิมปี ปูลา

#### สำเนียงมลายูพื้นเมือง

มา'คอ ฆาโตะฮ์ กือ รูปู  
ฆาโตะฮ์ กือ รูปู'ครุส ฮีแล  
นีเย ดี ฮาตี เาะ'ตู'แน  
คาปี ควิ บลง อาดอ  
ดาฮี มาดอ ตีเตาะละฮ์ ลูปู  
ดี ฮาตี เตาะ มาฮู ฮีแล  
ซึเย ฆาตี อาแก-อาแก  
มาแล ฆาตี มิมปี ปูล

#### 5. ปันตุนต่อเนื่อง ปันตุนชนิด

นี้ต้องประกอบด้วยบทปันตุน 2 บท เป็นอย่างน้อย แต่ละบทมี 4 วรรค สองวรรคแรกของแต่ละบทเรียกว่า “ปิมบายัง มักซุด” จะกล่าวถึงสิ่งแวดล้อม และสองวรรคหลังเรียกว่า “มักซุด” เป็นหัวใจของปันตุน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับวรรคแรกเลย วรรคสองและวรรคที่สี่ของบทแรกจะต้องยกเอาไปกล่าวในบทที่สอง คือวรรคสองยกเอาไปเป็นวรรคแรก และวรรคสี่ยกเอาไปเป็นวรรคสามของปันตุนบทที่สอง และหากมีบทปันตุนต่อไปอีกเป็นบทที่สาม สี่ ห้า ก็จะดำเนินไปตามกฎข้อบังคับอันนี้

ปันตุนชนิดนี้แต่ละบทจะมีจะมีการสัมผัสเหมือนกับ “ปันตุนสี่วรรค” คือพยางค์ท้ายของวรรคแรกจะสัมผัสกับพยางค์ท้ายของวรรคที่สาม และพยางค์ท้ายของวรรคที่สองจะสัมผัสกับพยางค์ท้ายของวรรคที่สี่ ดังนี้



**บทป็นตุน**

Angkat sauh menuju haluan,  
Singgah bertapa di Pulau Rusa;  
Walaupun jauh perjalanan tuan,  
Jangan dilupa hamba di desa.  
Singgah bertapa di Pulau Rusa,  
Habis menuntut belajar pun tamat;  
Jangan dilupa hamba di desa,  
Mengiring doa agar selamat.

**สำเนียงมลายูกกลาง**

อังกัด ซะฮูฮ์ มนูญ ฮาลูวัน  
ซิงฆะฮ์ เบอรรดาปา ดี ปุเลา รุซา  
วาเลาปูน ฉะฮูฮ์ เปอรรดาตานัน ควัน  
ฉางัน ดีลูปา อัมบา ดี เดซา  
ซิงฆะฮ์ เบอรรดาปา ดี ปุเลา รุซา  
ฮาบิส มนุนตุต บลาฉาร์ ปูน คามัต  
ฉางัน ดีลูปา อัมบา ดี เดซา  
มจริง โคฮา อาฆาร์ ซลามัต

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

อากะ ซาโอะฮ์ มนูญ ฮาลูเว  
ซิงเงะฮ์ ตา'ปอ ดี ปุลา รุซอ  
วาเลาปง ฉาโอะฮ์ เปอรรดาแลเน คูเว  
ฉาเง ดีลูปอ ฮามอ ดี เดซอ  
ซิงเงะฮ์ ตา'ปอ ดี ปุลา รุซอ  
ฮาบิส มนูโคะ บลาฉา ปง ตามะ  
ฉาเง ดีลูปอ ฮามอ ดี เดซอ  
อิริง คอฮอ ซุปายอ ซลามะ

**ประเภทของป็นตุน**

ป็นตุนทั้งห้าชนิดดังกล่าวข้างต้น  
สามารถแบ่งตามเนื้อหาได้ 3 ประเภทคือ

- 1. ป็นตุนบูคะ-บูคะ (ป็นตุนเด็ก ๆ)
  - 2. ป็นตุนออริงมูดา (ป็นตุนคนหนุ่ม)
  - 3. ป็นตุนออริงควา (ป็นตุนคนแก่)
1. ป็นตุน บูคะ-บูคะ ปกรกติป็นตุนที่จัดอยู่ในป็นตุนประเภทเด็ก ๆ นี้

เป็นป็นตุนที่มีเนื้อหาง่าย ๆ ในเชิงตลก  
ขบขัน ทุกข์ เศร้าโศก และดีใจ  
ตัวอย่างป็นตุนตลกขบขัน

**บทป็นตุน**

Manis sungguh buah duku,  
Habis dimakan budak-budak:  
Gelak dan senyum kakakku,  
Tengok nenek duduk berbedak.

**สำเนียงมลายูกกลาง**

มานิส ซุงซุฮ์ บูวะฮ์ ดูกู  
ฮาบิส ดีมากัน บุดู บุดะ  
ฆละ ดัน ซญุม กากะกู  
เตโงะ เนเนะ ดูดุก เบอรริบะ  
สำเนียงมลายูพื้นเมือง  
มานิส ซูโงะฮ์ บูเวะฮ์ ดูกู  
ฮาบิส ดีมาแก บูเคะ-บูเคะ  
ฆือเลาะ แด ซญุง กากะกู  
แตเงาะ เนะเนะ ดูโคะ บือเคะ

**ตัวอย่างป็นตุนปริศนา**

**บทป็นตุน**

Kalau tuan pergi kedai,  
Belikan saya ikan tenggiri:  
Kalau tuan orang pandai,  
Apa binatang keris di kaki.

**สำเนียงมลายูกกลาง**

กาเลา ดูวัน เปอรรจี กือ กดัย  
บลีกัน ซาซา อิกัน คิงฆีรี  
กาเลา ดูวัน ออริง ปันดัย  
อาปา ปันดัย คริส ดี กากี  
สำเนียงมลายูพื้นเมือง

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

กาตู ดูเว ฆี กือ กดา  
บลีกแก ซายอ อีแก ตฆีรี  
กาตู ดูเว ออแร ปานา  
อาปอ บนาแต กระฮ์ ดี กากี

**ตัวอย่างป็นตุนทุกข์เศร้าโศก**

**บทป็นตุน**

Buah durian buah nangka,  
Rasanya isi sangat sedap;  
Hatı mana tak akan hiba,  
Bonda hilang bapa lenyap.

สำเนียงมลายูกกลาง  
บูวะฮ์ ดูริยัน บูวะฮ์ นังกา  
ราชาญา อีซี ซางัด ซดัย  
ฮาดี มานา ตะ อากัน อีปา  
บือนดา ฮีลิ่ง บาปา ลญูป

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

บูเวะฮ์ ดริแย บูเวะฮ์ นากอ  
ราชอญู ดีซี ซางะ ซดะ  
ฮาดี มานอ เตะ แก ฮีบอ  
บอนอ ฮีแล บาเปาะ ลญะ  
ตัวอย่างป็นตุนดีใจ

**บทป็นตุน**

Budak-budak berlari-lari,  
Lari masuk dalam padang;  
Besar sungguh rasa di hati,  
Tengah ibu sudah pulang.

**สำเนียงมลายูกกลาง**

บูคะ-บูคะ บลารี-ลารี  
ลารี มาซุก คาลัม ปาดัง  
บซาร์ ซุงซุฮ์ ราซา ดี ฮาดี  
เตโงะ อีบู ซุดะฮ์ ปูลัง

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

บูเคะ-บูเคะ บลารี-ลารี  
ลารี มาไซะ คาแล ปาเด  
บซา ซูโงะฮ์ ราซอ ดี ฮาดี  
แตเงาะ อีบู ซูเคะฮ์ ปุแล

**2. ป็นตุน ออริง มูดา ป็นตุนนี้มี**

ใจความลึกซึ้งกว่าป็นตุนบูคะ ๆ เนื้อหา  
ใจความที่แสดงออกมามากจะเป็น  
ความรู้สึกของจิตใจ ซึ่งจะเป็เชิงตลก  
ขบขัน ฮาลัยฮาวรณ กั๊ย พาราฮี  
ความรัก ความคิดถึง และพรณถึงชีวิต

**ตัวอย่างป็นตุนตลกขบขัน**

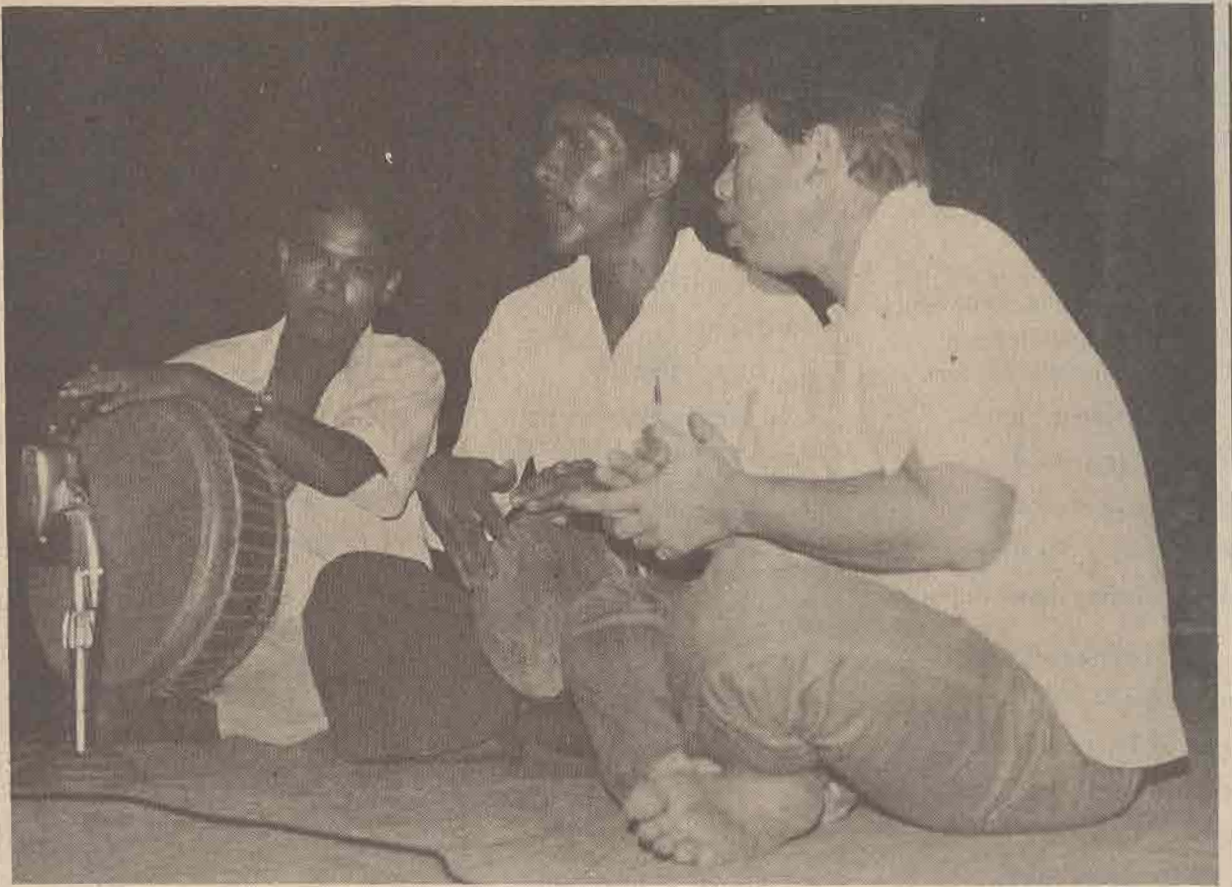
**บทป็นตุน**

Jangan dijolok buah belimbing,  
Pokok belimbing banyak kerengga;  
Sungguh elok berbini sumbing,  
Kalau dimarah tertawa juga.

**สำเนียงมลายูกกลาง**

ฉางัน ดีโฆโละ บูวะฮ์ บลิมบิง





โปโกะ บลิมบิง นาญะ กริ่งฆา  
 ซุงฆุส เอโทะ เบอร์บีนิ ซุมบิง  
 กาเลา ดีมาร์ เคอร์ตาวา ญูมา  
**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**  
 ฅาแง คีฅอเลาะ บูเวาะฮ์ บลีเม็ง  
 ปออง บลีเม็ง บาญะ กืออง  
 ซูโงะฮ์ แอเลาะ ปะนิง ซูเม็ง  
 กาตุ ดีมาเราะห์ ตาวอ ญูฆอ  
 ตัวอย่างปั้นตุนอาลัยอาวรณ์  
**บทปั้นตุน**

Pohon pauh tidak berduri,  
 Pohon durian buah berduri;  
 Kenangan jauh menghiris hati,  
 Abang pergi tiada kembali.

**สำเนียงมลายูกกลาง**  
 ปอชน ปะอุส คีตะ เบอร์คูรี  
 ปอชน คูเรียน บูวะฮ์ เบอร์คูรี

กนังงัน ฆะอุส มิงฮีริส ฮาตี  
 อาบัง เปอร์นี เตียดา กิมบาลี  
**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**  
 ปออง ปาโอะฮ์ เตะาะ บคูรี  
 ปออง คีรีแย บูเวาะฮ์ บคูรี  
 กแนแง ฅาโอะฮ์ ฮีริส ฮาตี  
 อาแบ ฆี เตะาะ กือบาลี  
 ตัวอย่างปั้นตุนเก็ชวพาราตี  
**บทปั้นตุน**

Itik siapa dalam paya,  
 Itik Encik Man orang kaya;  
 Adik manis hendak kemana,  
 Bolchkah abang jalan bersama.

**สำเนียงมลายูกกลาง**  
 อีติก เซียปา คาลัม ปายา  
 อีติก อินจิ มัน ออริง กายา  
 ฮาตี มานิส ฮีนตะ กมานา  
 บอเลอะฮ์กะฮ์ อาบัง ฅาลัน เบอร์ชามา

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

อีเต๊ะ ซาปอ คาเล ปายอ  
 คีเต๊ะ เจ๊ะแม ออแร กายอ  
 อาเคะ มานีฮ์ เนาะ กมานอ  
 บูเลอะฮ์เกอะฮ์ อาแบ ฅาแล บชามอ  
 ตัวอย่างปั้นตุนความรักความคิดถึง  
**บทปั้นตุน**

Bunga melur cempaka biru,  
 Bunga rampai di dalam cawan;  
 Tujuh malam saya merindu,  
 Hati teringat padamu sayang.

**สำเนียงมลายูกกลาง**  
 บูงา มลัวร์ จิมปากา ปีรู  
 บูงา รัมปัย คี คาลัม จาวัน  
 ตูญูฮ์ มาลัม ซาซา มรินดู  
 ฮาตี เคอร์อิงต ปาดามู ซายัง  
**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**  
 บูงอ มลอ จือปากอ ปีรู



บุญ อ. ราปา ดี คาแล จาแว  
 คูโณะธ มาแล ซายอ มแรนุ  
 ฮาดี คริ่งะ ปาดอมู ซาแย  
 ตัวอย่างป็นตุนพรรณาถึงชีวิต  
**บทป็นตุน**

Wan Malini duduk di pintu,  
 Duduk di pintu mengait renda;  
 Hamba anak yatim piatu,  
 Tiada beribu tiada berbapa.

**สำเนียงมลายูกวาง**

วันมาลีนี้ ดูดุก ดี ป็นตุน  
 ดูดุก ดี ป็นตุน มงะอิด เร็นดา  
 ฮัมบา อานะ ยาทิม เปียตุ  
 เตียดา เบอริฮันู เตียดา เบอริบาปา

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

แวมมาลีนี้ ดูโคะ ดี ปึตุ  
 ดูโคะ ดี ปึตุ มงาอะ แรนอ  
 ฮามอ ฮานะะ ยาเต็ง เปียตุ  
 ตะเดาะ อีฮู ตะเดาะ บาเปาะ

3. ป็นตุน ออรััง ดูวา ป็นตุน  
 นี้ปรกติเป็นป็นตุนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรม สั่งสอนกิริยามารยาท ความประพฤติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ข้อบังคับและคำสั่งสอนของศาสนา ป็นตุนประเภทนี้เท่านั้นที่ผู้ดูแลแม่เอามาเป็นเพลงกล่อมเด็กหรือกล่อมลูกของตน ตัวอย่างป็นตุนการอบรมสั่งสอนกิริยามารยาท

**บทป็นตุน**

Gunung Daik di hujung desa,  
 Kemuncak tinggi di awan tenang;  
 Orang yang baik budi bahasa,  
 Kemana pergi hidupnya senang.

**สำเนียงมลายูกวาง**

ฆูนุง คะอิก ดี ฮูนุง เคซา  
 กมนุจะ ดิงฆี ดี อาวัน ตนัง  
 ออรััง ยัง บะอิก บูดี บาฮาซา  
 กมานา เปอริฆี ฮีดูปญา ซานัง

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

ฆูนุง คาอะ ดี ฮูนุง เคซอ  
 กมนุจะะ ดิงฆี ดี อาแว ตแน  
 ออแร แย บาอะะ บูดี บาฮาซอ  
 กมานอ ฆี ฮีโคะญอ ซแน

ตัวอย่างป็นตุนขนบธรรมเนียมประเพณี

**บทป็นตุน**

Anak Cina membawa surat,  
 Dari Perak langsung ke Deli;  
 Hidup di dunia biar beradat,  
 Bahasa tidak dijual beli.

**สำเนียงมลายูกวาง**

อานะ จีนา มีมบาวา ซูรัต  
 ดารี เปรั๊ก ลังซุง กือ คลี  
 ฮีดูป ดี ดูเนียบ เบียร์ เบอริอาดัด  
 บาฮาซา ดีตะ ดีญวาล บลี

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

อานะะ จีนอ บอเวาะ ซูระ  
 ดารี เปเราะะ ลาซง กือ คลี  
 ฮีโคะ ดี ดูเนียบ บียา บราวะ  
 บาฮาซอ ดีตะะ ดีญวา บลี

ตัวอย่างป็นตุนเกี่ยวกับศาสนา

**บทป็นตุน**

Banyaklah hari antara hari,  
 Tiada semulia hari jumaat;  
 Banyaklah nabi antara nabi,  
 Tiada semulia Nabi Muhammad.

**สำเนียงมลายูกวาง**

บาญะละฮ์ ฮารี อันตารา ฮารี  
 เตียดา ซมุเลีย ฮารี ญูมาอัด  
 บาญะละฮ์ นาบี อันตารา นาบี  
 เตียดา ซมุเลีย นาบี มุฮัมมัด

**สำเนียงมลายูพื้นเมือง**

บาญะละฮ์ ฮารี อันตารอ ฮารี  
 ตะเดาะ ซมุลียอ ฮารี ญมาอะ  
 บาญะละฮ์ นาบี อันตารอ นาบี  
 ตะเดาะ ซมุลียอ นาบี มุฮามะ

**ลักษณะป็นตุนที่ดี**

ป็นตุนที่ดีนั้นต้องมีลักษณะดังนี้

1. ป็นบายง มักซุด (pembayang maksud) จะต้องกล่าวถึงสิ่งแวดล้อมด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย
2. มักซุด (maksud) ซึ่งเป็นหัวใจของป็นตุน ต้องกระชับรัด แต่มีความหมายกว้าง ด้วยการใช้ภาษาที่ไพเราะ สละสลวย
3. ป็นตุนจะมีความไพเราะและมีคุณค่ายิ่งขึ้น หาก “ป็นบายง มักซุด” กับ “มักซุด” มีความสัมพันธ์กันในด้านเนื้อหา

4. พยางค์ท้ายของวรรคต้องสัมผัสกันตามบทแบบบังคับของลักษณะป็นตุนชนิดนั้น ๆ กำหนดไว้

5. ทุกวรรคของป็นตุนทุกชนิดต้องมี 4-6 คำ หรือ 8-12 พยางค์ ตัวอย่างเช่น

Pulau Pandan jauh ke tengah,  
 Gunung Daik bercabang tiga;  
 Hancur badan dikandung tanah,  
 Budi baik dikandung juga.

(5 คำ 9 พยางค์)

(4 คำ 9 พยางค์)

(4 คำ 9 พยางค์)

(4 คำ 9 พยางค์)

**คำอ่าน**

ปูเลา ปันตัน ฆะอูฮ์ กือ คงะฮ์  
 ฆูนุง คะอิก เบอริจาบัง ตีมา  
 ฮันจูร์ บาดัน ดีกันตุง ตานะฮ์  
 บูดี บะอิก ดีกนัง ญูมา

Ke teluk sudah ke Siam sudah,  
 Ke Mekah sahaja saya yang belum;-  
 Berpeluk sudah bercium sudah,  
 Bernikah sahaja saya yang belum.-

(6 คำ 10 พยางค์)

(6 คำ 11 พยางค์)



(4 คำ 10 พยางค์)

(5 คำ 11 พยางค์)

คำอ่าน

กือ ตฤก ชูคะฮ์ กือ เขียม ชูคะฮ์  
กือ มคะฮ์ ซาฮาณา ซายา ยัง บลุม  
เบอร์ปลุก ชูคะฮ์ เบอร์จีชุม ชูคะฮ์  
เบอร์นี่กะฮ์ ซาฮาณา ซายา ยัง บลุม

คำแปล

หนึ่ง สอง สาม สี่  
ชั้นเรียนได้วิชาเร็ว

คำแปล

ถ้ามีเข็มหัก  
อย่าเก็บไว้ในหีบ  
ถ้ามีผัดพลาด  
อย่าเก็บไว้ในใจ

คำแปล

หวังอะไรชั่วที่ฝังตรงข้าม  
อาจหล่นหรือไม่หล่น  
อาจถูกกินโดยนกกระจาบร่อน  
หวังอะไรคนรักของคนอื่น  
อาจหย่ากันหรือไม่หย่า  
อาจเพิ่มรักยิ่งขึ้น

คำแปล

หัวแหวนตกลงบนหญ้า  
ตกบนหญ้าเลยหาย  
ตั้งใจจะขอมัน  
แต่เงินยังไม่มี  
ไม่ฉลาดจากตา  
ใจไม่ต้องการลิ้ม  
กลางวันคิดถึง  
กลางคืนฝันถึง

คำแปล

ก่อนสมอมุ่งไปข้างหน้า  
แหวะจำศีลที่เกาะรูซอ (เกาะกวาง)  
แม้ว่าการเดินทางของท่านไกล  
อย่าลืมนั่นที่ชนบท

แหวะจำศีลที่เกาะรูซอ  
หมควิชาเรียนก็จบ  
อย่าลืมนั่นที่ชนบท  
ขอพรเพื่อปลอดภัย

คำแปล

ผลดูภูเขาจริง  
ถูกเด็ก ๆ กินหมด  
หัวเราะและยิ้มพี่สาวของฉัน  
ดูขยำนั่งทา แป้ง

คำแปล

ถ้าท่านไปตลาด  
ซื้อให้ฉันปลาอินทรี  
ถ้าท่านคนเก่ง  
สัตว์อะไรกริชที่ขา

คำแปล

ผลทุเรียนผลขนุน  
เนื้อรู้สึกอร่อยมาก  
ใจไหนจะไม่เศร้าโศก  
แม่หายพ่อสาบสูญ

คำแปล

เด็ก ๆ วิ่ง  
วิ่งเข้าไปในสนาม  
รู้สึกดีใจจริง  
เห็นแม่กลับมาแล้ว

คำแปล

อย่าสอยผลมะเฟือง  
ต้นมะเฟืองมดแดงมาก  
ดีจริงได้เมียปากแห้ว  
ถ้าเธอโกรธหัวเราะเหมือนกัน

คำแปล

ต้นมะม่วงไม่มีหนาม  
ต้นทุเรียนผลมีหนาม  
คิดถึงแต่ไกลบาดที่ใจ  
พี่ไปไม่กลับมา

คำแปล

เปิดใครในบึง  
เปิดของเจ้แม่คนรวย

น้องสวยจะไปไหน  
พี่เดินไปด้วยกันดีไหม  
คำแปล

ดอกมะลิ จำปา บีรู  
ดอกหลายชนิดในถ้วย  
เจ็ดคืนฉันคิดถึง  
ใจคิดถึงเธอที่รัก

คำแปล

แวมาลีนี้นั่งอยู่ที่ประตู  
นั่งอยู่ที่ประตูถักลูกไม้  
ฉันลูกกำพร้าว  
ไม่มีแม่ไม่มีพ่อ

คำแปล

เขาตาเอะที่ปลายชนบท  
ยอดสูงถึงเมฆสงบ  
คนที่มีมารยาทดี  
ไปไหนชีวิตของเขาสบาย

คำแปล

ลูกจีนนำจดหมาย  
จากเปรักต่อ ไปคดี  
อยู่ในโลกขอให้มีขนบธรรมเนียม  
มารยาทดีซื้อขายกันไม่ได้

คำแปล

ในระหว่างวันหลายวัน  
ไม่ประเสริฐเท่าวันศุกร์  
ในระหว่างวันปีหลายปีนี้  
ไม่ประเสริฐเท่าวันบีมุฮัมมัด

คำแปล

เกาะบันตันอยู่ไกลกลางน้ำ  
เขาตะอีกมีสามง่าม  
ร่างสลายเข้าไปในดิน  
คุณงามความดีถูกระลอกตลอดไป

คำแปล

ไปอ่าวก็แล้ว ไปสยามก็แล้ว  
ไปเมกเกเท่านั้นที่ข้าพเจ้ายัง  
กอดก็แล้ว จูบก็แล้ว  
แต่งงานเท่านั้นที่ข้าพเจ้ายัง